

Република Македонија

**Агенција за цивилно
воздухопловство**

Сектор за безбедност на
аеродроми, потрага и
спасување

Одделение за аеродроми и
аеродромски услуги

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО
Република Македонија

**УПАТСТВО ЗА ИЗДАВАЊЕ, ПРОДОЛЖУВАЊЕ,
ОБНОВУВАЊЕ, ПРОМЕНА И ПРЕНОС НА УВЕРЕНИЕТО
ЗА ИСПОЛНУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА БЕЗБЕДНО
КОРИСТЕЊЕ НА АЕРОДРОМ, ОДНОСНО ЛЕТАЛИШТЕ**

Изработил: Билјана Јованова
воздухопловен инспектор

Одобрил: Душан Попчевалиев
раководител на одделение

Согласен: Горан Јандреоски
директор

Референтни документи:

- ICAO -Doc.9774, Part 3
- Закон за воздухопловство (*"Службен весник на РМ" бр. 68/2013, 42/2014, 97/2015, 152/2015, 27/2016, 31/2016 и 64/2018*)
- Правилник 5.20 - Правилник за формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром, односно леталиште (*"Службен весник на РМ" бр. 127/2014*)

Надлежен орган:

- Агенција за цивилно воздухопловство

Адреса: ул. Даме Груев, бр.1
1000 Скопје

тел.: ++ 389 2 3114 – 046

факс: ++ 389 2 3115 – 708

е – пошта: info@caa.gov.mk

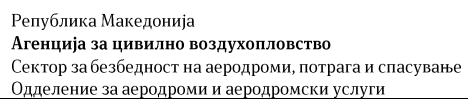
веб страна: www.caa.mk

ЕМБС: 6648649

- ❖ Сектор за безбедност на аеродроми, потрага и спасување
тел: ++ 389 2 3114 – 659

- Одделение за аеродроми и аеродромски услуги
тел: ++ 389 2 3114 – 609

- Советник – Инспектор за аеродроми, леталишта и терени

3

Користени термини и кратенки:

АЦВ - Агенција за цивилно воздухопловство;

Аеродром – е определена копнена или водна површина со површини за маневрирање и површини за полетување и слетување, платформи, објекти, уреди и опрема наменети за безбедно движење, слетување, полетување и престој на воздухоплови;

Воздухопловна студија – студија која се изготвува во случаи кога се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството, а со цел да изнајдат прифатливи решенија со кои нема да се загрози безбедноста на воздушниот сообраќај;

Воздухопловно пристаниште - аеродром или дел од аеродром кој е оспособен и отворен првенствено за јавен воздушен превоз;

Зборник на воздухопловни информации на Република Македонија (Aeronautical Information Publication-AIP) - е публикација која содржи воздухопловни информации од траен карактер, есенцијални за воздушниот сообраќај, а која е изготвена од давателот на услугата на воздухопловната навигација (M-HAB) и е одобрена од АЦВ;

Јавен воздушен превоз – е лет или серија од летови за превоз на патници, карго и/или пошта за надоместок и/или закупнина;

Леталиште - е определена копнена или водна површина која ги исполнува пропишаните услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови за вршење на специјални услуги кои, по правило, се користат за земјоделство, шумарство и сл.;

Оператор на аеродром - физичко или правно лице кое е сопственик или корисник на инфраструктура на аеродром, односно леталиште. Операторот на аеродромот за некои активности може да склучи договори со други субјекти, но тој останува одговорен за безбедно работење на аеродромот;

Оператор на воздухопловно пристаниште - правно лице кое, со или без други активности, има за цел да управува и раководи со аеродромската инфраструктура, да ги координира и контролира активностите на операторите присутни на соодветното воздухопловно пристаниште или систем на воздухопловни пристаништа, во согласност со законодавството на Република Македонија;

Прирачник за аеродромот - Прирачникот е составен дел на барањето за сертификат, со сите измени и дополнувања прифатени/одобрени од АЦВ;

Прифатени стандарди и препорачани практики - се стандарди и препорачани практики кои се сметаат за дел од националните воздухопловни прописи на Република Македонија;

Сертификација е постапка за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверение за аеродром, односно леталиште или за издавање на одобренија и согласности поврзани со безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето, која се состои од сертификациона проверка и надзор во која АЦВ утврдува дали барателот ги исполнува пропишаните безбедносни услови за користење на аеродром/леталиште;

СУБА - Систем за управување со безбедноста на аеродромот кој опфаќа организација, процедури и одговорности со кои операторот на аеродромот воспоставува и одржува прифатливо ниво на безбедност на воздушниот сообраќај при користење на аеродромот;

Уверение за исполнување на услови за безбедно користење на аеродром/леталиште е уверение кое надлежниот орган му го издава на правно лице, со кое се потврдува дека правното лице поседува професионална способност и организациона поставеност која гарантира безбедно користење на аеродромот/леталиштето и дека аеродромот/леталиштето со кои оперира правното лице ги исполнуваат условите за безбедно користење;

Содржина

1.0	ВОВЕД	стр.6
1.1	Цел	стр.6
1.2	Општо	стр.6
1.3	Потреба од сертификација	стр.6
1.4	Видови на уверенија	стр.6
2.0	СЕРТИФИКАЦИЈА	стр.7
2.1	Процес на издавање, продолжување, обновување или промена на уверение за аеродром/леталиште	стр.7
2.1.1	Првичен состанок	стр.7
2.1.2	Поднесување на барање	стр.7
2.1.3	Промена на уверение	стр.7
2.1.4	Пренос на уверението	стр.8
2.1.5	Потребна документација за издавање на уверение за аеродром/леталиште	стр.8
2.1.6	Утврдување на формални недостатоци	стр.9
2.1.7	Утврдување на исполнетост на условите	стр.9
2.1.8	Издавање на уверение за аеродром/леталиште	стр.10
2.2	Прирачник за аеродром/леталиште	стр.11
3.0	ОБЈАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ	стр.11
4.0	ВИДЕНТИРАЊЕ ВО РЕГИСТАР	стр.11
5.0	ПРИЛОЗИ	стр.11
	Прилог 1	стр.12
	Прилог 2	стр.16
	Прилог 3	стр.20
	Прилог 4	стр.24

1.0 ВОВЕД

1.1 Цел

Целта на ова упатство е да обезбеди насоки за процедурите за издавање на уверение за аеродром/леталиште, утврдување на начинот и постапката за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос, како и одземање на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром /леталиште (Сертификација).

1.2 Општо

Согласно Чл. 15 од Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство сите аеродроми за јавен воздушен транспорт, треба да обезбедат унифицирани услови за нивно користење.

Секоја земја е обврзана на нејзината територија да обезбеди, аеродроми, навигациски средства и услуги во согласност со Стандардите и препорачаните практики (SARPs) на ICAO.

Одговорноста за безбедноста, регуларноста и ефикасноста на аеродромите/леталиштата е под надлежност на АЦВ за цивилно воздухопловство (АЦВ). Сертификацијата се однесува подеднакво за сите аеродроми/леталишта во државата без разлика во чија сопственост се (држава, град, општина, фирми и сл).

Кога работењето на аеродромите/леталиштата е дадено на оператор, АЦВ го задржува правото на надзор врз операторот, дека работи и го одржува аеродромот во согласност со релевантните SARPs ICAO и /или важечките национални прописи.

Овие цели се постигнуваат со добро дефинирани механизми за надзор врз безбедноста, поддржани од соодветна законска регулатива, за вршење на сертификација и регулирање на безбедноста на аеродромите/леталиштата, како и преку спроведување на самата постапка за сертификација на аеродромите/леталиштата.

1.3 Потреба од сертификација

Сертификат за аеродром/леталиште треба да има секој оператор на аеродром/леталиште кој е наменет за јавна употреба, се користи за комерцијален воздушен транспорт, за воздухоплови со максималната маса на полетување над 2.730 кг, се користи во ноќни услови, односно се користат процедури за инструментален приод и/или полетување, обука на персонал во воздухопловството и/или друг стручен персонал и пробни летови, како и други активности од областа на воздухопловството кои се однесуваат на вршење превоз за сопствени потреби, специјализирани услуги со воздухоплов и воздухопловно –спортски активности.

За издавање на уверение за аеродром/леталиште може да аплицира и било кој друг оператор за кој уверението не е законска обврска.

1.4 Видови на уверенија

Уверение за аеродром/леталиште се издава во следните форми:

Уверение **Тип „А“** – за воздухопловни пристаништа

Уверение **Тип „Б“** – за спортски аеродром

Уверение **Тип „Ц“** – за аеродром за сопствени потреби/леталиште

2.0 СЕРТИФИКАЦИЈА

2.1 Процес на издавање, продолжување, обновување или промена на уверение за аеродром/леталиште

Процесот на издавање на уверение за аеродром/леталиште се одвива во следните фази:

1. првичен контакт и состанок пред поднесување на барање;
2. поднесување на барање со придружна документација;
3. утврдување на формални недостатоци на барањето;
4. утврдување на исполнетост на условите, кое опфаќа:
 - сертификациона проверка на барањето и потребната документација и
 - сертификационен надзор.
5. издавање на уверението за аеродром/леталиште

2.1.1 Првичен состанок

Првичен состанок се закажува по поднесено писмо за намера од страна на барателот, доставено преку архивата на АЦВ, по што во рок од 7 (седум) дена по приемот АЦВ писмено го известува барателот за времето и местото на одржување на состанокот со цел запознавање со постапката, разрешување на евентуални нејасноти, запознавање со придружната документација која се поднесува кон барањето, вклучувајќи и одредени упатства за пополнување на потребните обрасци, претставување на раководниот персонал на барателот пред АЦВ и утврдување дали намерите на барателот се во рамки на утврдените прописи за безбедно користење на аеродром/леталиште.

2.1.2 Поднесување на барање

За издавање на уверение за аеродром/леталиште - се поднесува до архивата на АЦВ најмалку 60 дена пред планираната дата на отпочнување со користење на аеродромот /леталиштето.

За продолжување на важноста на уверението барањето се поднесува најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на уверението.

За обновување на важноста на уверението барањето се поднесува најдоцна 30 дена по истекот на важноста на уверението.

Доколку барање не се поднесе во предвидените рокови уверението се смета за повлечено.

Подносителот на барањето за уверение доставува до АЦВ апликација во форма пропишана од АЦВ. (прилог)

2.1.3 Промена на уверение

За промена на податоци во уверение или промена во раководна/сопственичка структура, намена или начин на користење, промена на оператор, граници на аеродромот/леталиштето, барање се поднесува најмалку 30 дена пред да се започне со планираната промена.

За промена на содржината или податоците во Прирачникот кои не се претходно споменати, се поднесува барање со потребната документација најдоцна во рок од 10 дена од настанатата промена.

2.1.4 Пренос на уверението

За пренос на уверение новиот оператор поднесува барање за пренос најдоцна 30 дена пред да му истече уверението на претходниот оператор, кој пак ја известува Агенцијата за неговиот престанок најмалку 30 дена пред да престане со оперирање на аеродромот/летиштето.

2.1.5 Потребна документација за издавање на уверение за аеродром/летиште

2.1.5.1 за уверение тип „А“:

- Доказ за уплатена административна такса
- Доказ за уплатен надоместок за издавање на уверение за аеродром согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на АЦВ
- Прирачник за аеродромот во печатена и електронска форма
- Изјава на одговорното лице на операторот со која потврдува дека подносителот на барањето ги исполнува пропишаните услови и со која се согласува на барање на АЦВ да достави дополнителни податоци потребни заради утврдување на исполнетоста на условите
- Доказ дека следните лица членови на управата на аеродромот имаат најмалку петгодишно искуство во воздушниот сообраќај:
 - а. Лицето одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот;
 - б. Лицето одговорно за управување со безбедноста на аеродромот;
 - в. Лицето одговорно за организација и координација на службата за спасување и противпожарна заштита на аеродромот и
 - г. Лицето одговорно за обезбедување на аеродромот
- Воздухопловни студии доколку се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството, под услов тие да не влијаат на намалување на безбедноста на воздушниот сообраќај.

2.1.5.2 за уверение тип „Б“ и „Ц“:

- Доказ за уплатена административна такса
- Доказ за уплатен надоместок за издавање на уверение за аеродром/летиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на АЦВ
- Прирачник за аеродромот/летиштето во печатена и електронска форма
- Изјава на одговорното лице на операторот со која потврдува дека подносителот на барањето ги исполнува пропишаните услови и со која се согласува на барање на АЦВ да ги достави и сите дополнителни податоци потребни заради утврдување на исполнетоста на условите
- Доказ дека лицето одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот /летиштето има најмалку двегодишно искуство во воздушниот сообраќај и
- Воздухопловни студии доколку се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството, под услов тие да не влијаат на намалување на безбедноста на воздушниот сообраќај.

2.1.6 Утврдување на формални недостатоци

Во рок од 21 ден од приемот на барањето АЦВ го известува барателот за тоа дали барањето е потполно или содржи формални недостатоци и му определува рок за отстранување на истите, кој не може да биде подолг од 15 дена.

Од денот кога ќе бидат отстранети формалните недостатоци започнува да тече рокот од 90 дена за издавање на уверението.

Доколку барателот не ги отстрани констатираните недостатоци во предвидениот рок АЦВ со заклучок го отфрла барањето и ја запира постапката.

2.1.7 Утврдување на исполнетост на условите

Кога барањето е целосно, АЦВ започнува со утврдување на исполнетоста на пропишаните услови за добивање на уверение за аеродром/летиште и со спроведување на сертификацијата започнувајќи со сертификациона проверка на барањето и приложената документација како и со сертификационен надзор, за што АЦВ и барателот треба да ги усогласат термините и динамиката на овие проверки.

2.1.7.1 Сертификациона проверка

Сертификационата проверка на барањето и приложената документација (Document Evaluation) се врши со цел откривање на недостатоците, пропустите и критичните ситуации во исполнетоста на пропишаните услови и извршување на предложените услуги на аеродромот/летиштето кои можат да влијаат на безбедноста. Претставниците на АЦВ усно им ги соопштуваат на претставниците на барателот прелиминарните резултати.

Пред започнување со сертификациониот надзор на барателот му се дава можност во одреден период да ги отстрани евентуалните недостатоци во поднесената документација и/или да подготви алтернативни решенија.

Доколку барателот не ги отстрани констатираните недостатоци во предвидениот рок или не предложи прифатливи алтернативни решенија, АЦВ со заклучок го отфрла барањето и ја запира постапката.

2.1.7.2 Сертификационен надзор

Барателот треба да го овозможи сертификациониот надзор, да и ја даде неопходната техничка помош на АЦВ, да ги организира посетите на локациите и да определи лице кое ќе биде овластено да ја поддржува работата на АЦВ, односно да овозможи преглед на односните досиеја, податоци, процедури и друг материјал во врска со постапката; копирање или земање на извадоци од односните досиеја, податоци, процедури и сл.; добивање на бараните објаснувања; пристап до објектите, инсталациите, опремата и другите средства на барателот, односно имателот на уверението како и други активности.

Претставници на АЦВ вршат сертификационен надзор со цел преку увид во состојбата на објектите, инсталациите, опремата, средствата и аеродромските служби да утврди дали барателот ги исполнува пропишаните услови за безбедно користење на аеродромот/летиштето и дека истиот може да го задоволи бараното ниво на безбедност.

Овој надзор опфаќа, но не се ограничува на преглед особено на:

1. Димензии и состојба на полетно-слетната патека, патеките за возење и платформите со нивните заштитни појаси и основната патека,

2. Постоене на препреки во близина и во рамките на рамнините за ограничување на препреки,
3. Визуелни знаци,
4. Опрема за одржување на инфраструктурата во контролираната зона (air side) а посебно опремата за одржување во зимски услови и опремата за мерење на коефициентот на кочење на маневарските површини, (за ВП)
5. Основно и резервно снабдување со електрична енергија,
6. Покажувачи на правецот и јачината на ветер,
7. Опрема и средства за спасување и гаснење на пожари,
8. Опрема за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта,
9. Објекти, опрема и средства за снабдување на гориво и мазиво,
10. Опрема и средства за отстранување на онеспособени воздухоплови,
11. Објекти и опрема за работа на итна медицинска служба,
12. Објекти, опрема и средства за контрола и пристап на лица и возила во безбедносно ограничениот зона и други мерки за обезбедување од дејствија на незаконско постапување (за ВП),
13. Опрема и средства за заштита од птици и животни,
14. Опременост со доволен број на двосмерни радиостаници за меѓусебна комуникација на службите и комуникација со контролата на летање и
15. Постоене на светла кои можат да влијаат на безбедноста на воздушниот сообраќај (ако аеродромот се користи ноќе).

По завршување на сертификациониот надзор, во рок од 15 дена, АЦВ изготвува писмен извештај кој го доставува до барателот.

АЦВ може да побара од барателот во рок од 15 дена од доставување на извештајот да предложи сопствен корективен акционен план за преземање мерки за отстранување на евентуалните недостатоци, пропусти и критични ситуации во исполнетоста на условите за користење на аеродром/ леталиште како и рок за нивно преземање.

Доколку АЦВ оцени дека доставениот КАП е доволен, истиот ќе го одобри, а Барателот треба да ги преземе мерките на начин и во временски рок одобрени од АЦВ. За преземените мерки, АЦВ составува извештај и една копија доставува до барателот.

2.1.8 Издавање на уверение за аеродром/леталиште

Доколку АЦВ констатира дека се исполнети условите за безбедно користење на аеродромот/леталиштето донесува Решение за издавање на уверение.

Уверението се издава со важност од 2 (две) години, по што се обновува или продолжува со рок не подолг од 2 (две) години.

За да се појаснат условите под кои е издадено уверението АЦВ кон уверението издава спецификација со услови за користење на аеродромот/леталиштето.

Согласно Тарифникот на АЦВ, барателот е должен да плати надоместок за континуиран надзор за период за кој се однесува издаденото уверение, по што решението и уверението му се доставуваат на барателот.

Оваа постапка не трае подолго од 90 дена.

2.1.8.1 Одбивање на барање за издавање на уверение

Доколку АЦВ оцени дека не се исполнети пропишаните услови за безбедно користење на аеродром/ леталиште, донесува решение за одбивање на барањето за издавање на уверение за аеродром/леталиште кое ги содржи причините за истото и му го доставува на барателот.

2.1.8.2 Издавање на привремено уверение

Додека трае постапката за издавање на уверение, АЦВ на барателот може да му издаде привремено уверение со спецификација на услови за користење и со важност до завршување на постапката за издавање на уверение. Привременото уверение може да биде со важност од најмалку 6 месеци.

2.2 Прирачник за аеродром/леталиште

Прирачникот за аеродром/леталиште согласно важечката регулатива, треба да содржи податоци за локацијата на аеродромот/леталиштето, објектите, инсталациите, опремата и службите, оперативните процедури, организацијата и раководењето со аеродромот/леталиштето, како и систем за управување со безбедноста на аеродромот (СУБА).

Прирачникот се изработува во најмалку три печатени примероци и еден примерок во електронска форма, и тоа за:

- а) АЦВ – по еден примерок во печатена и електронска форма;
- б) Седиштето на операторот – еден примерок во печатена форма и
- в) Операторот на аеродромот/леталиштето - еден примерок во печатена форма.

Податоците во Прирачникот треба да бидат постојано ажурирани за што е потребно операторот да има воспоставен систем за записи на валидноста на страните и измените и да биде организиран на начин кој ќе го олесни неговото подготвување, ажурирање и одобрување.

Операторот треба да обезбеди по еден комплетен примерок или дел од Прирачникот за секој оперативен орган на аеродромот/леталиштето соодветно на нивните должности во електронска или во печатена форма.

Прирачникот треба секогаш да биде достапен на овластените лица и воздухопловни инспектори од АЦВ за потреби на проверки или инспекциски надзори кои ги спроведуваат на аеродромот/леталиштето.

3.0 ОБЈАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА АЕРОДРОМОТ/ЛЕТАЛИШТЕТО

Во рок од 15 дена по добивањето на уверението операторот е должен да ги достави податоците за аеродромот/леталиштето до давателот на услуги на воздухопловна навигација (M-HAB) за нивно објавување во Зборникот на воздухопловни информации (АИП). Ова се однесува за воздухопловни пристаништа и аеродроми и леталишта кои се наменети за јавен воздушен превоз.

4.0 ЕВИДЕНТИРАЊЕ ВО РЕГИСТАР

За сите издадени уверенија за аеродром/леталиште и документацијата приложена кон барањата, АЦВ води евиденција во регистар, кој содржи податоци за аеродромот/леталиштето, операторот на кој му е издадено уверението, контакт броеви и адреси на одговорните лица (Post Holder) во операторот, географски координати на аеродромот/леталиштето, број, датум и важење на издаденото уверение.

5.0 ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1

БАРАЊЕ ЗА УВЕРЕНИЕ ЗА АЕРОДРОМ
(воздухопловно пристаниште)

☐ **ИЗДАВАЊЕ** ☐ **ПРЕНОС** ☐ **ПРОМЕНА** (да се обележи)

- Барањето за првично издавање на уверение за аеродромот се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на аеродромот.
- Барањето за пренос се доставува на уверението за аеродромот на друг оператор се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на новиот оператор
- Барањето за промена на оперативни податоци во уверението за аеродромот се доставува најмалку 45 (четириесет и пет) а за промена на технички содржини најмалку 30 (триесет) дена пред стапувањето во сила.

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

- а) Оператор на аеродромот може да биде правно или физичко лице. Доколку има повеќе лица или субјекти, задолжително е да се наведе името на лицето или субјектот на операторот кој е задолжен за спроведување на условите наведени во Уверението за аеродромот.
- б) Кога оператор на аеродромот е физичко лице се приложува биографија на одговорното лице а кога е правно лице, покрај биографија на одговорното лице се приложува и Решение за регистрација и тековна состојба од ЦР на РМ.

1.1 Име и презиме на подносителот на барањето / Назив на правното лице

1.2 Адреса на подносителот на барањето

1.3 Број на телефон _____

1.4 Број на факс _____

1.5 Електронска адреса (е-маил) _____

2. ПОДАТОЦИ ЗА АЕРОДРОМОТ

2.1 Назив на аеродромот

2.2 Адреса на аеродромот

2.3 Број на телефон

2.4 Број на факс

2.5 Локација на аеродромот во однос на најблискиот град

2.6 Географски координати на референтната точка (ARP)

3. УПРАВА НА АЕРОДРОМОТ *(да се пополни само во случај кога подносителот на барањето е правно лице)*

3.1 Претседател на надзорен одбор:

3.1.1 Име и презиме _____

3.1.2 Број на телефон _____

3.2 Директор *(доколку е различно од точка 3.1)*

3.2.1 Име и презиме _____

3.2.2 Број на телефон _____

3.3. Заменик на директорот *(доколку е различно од точка 3.1. и 3.2)*

3.3.1 Име и презиме _____

3.3.2 Број на телефон _____

3.4 Лице одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот

3.4.1 Име и презиме _____

3.4.2 Работно место _____

3.4.3 Број на телефон _____

3.5 Лице одговорно за управување со безбедноста на аеродромот (SMS)

3.5.1 Име и презиме _____

3.5.2 Работно место _____

3.5.3 Број на телефон _____

3.6 Лице задолжено за организација и координација на службата за спасување и против пожарна заштита на аеродромот

3.6.1 Име и презиме _____

3.6.2 Работно место _____

3.6.3 Број на телефон _____

3.7 Лице одговорно за обезбедувањето на аеродромот

3.6.1 Име и презиме _____

3.6.2 Работно место _____

3.6.3 Број на телефон _____

4. АКТИВНОСТИ НА АЕРОДРОМОТ

4.1 Време за кое се бара Уверението

4.2 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW над 2730 кг ДА ☐ НЕ ☐

4.3 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW до 2730 кг за воздушен превоз, или кои се користат за обука на пилоти и пробни летови. ДА ☐ НЕ ☐

4.4 Дали аеродромот ќе се користи за операции ноќе и во услови на намалена видливост ДА ☐ НЕ ☐

4.5 Ако одговорот на прашањето под 4.4 е ДА, задолжително да се наведат техничките податоци за светлосната сигнализација на оперативните површини и осветлувањето на платформата

4.6 Критичен тип на воздухоплов за кој е изграден и опремен аеродромот

4.7 Основни технички податоци за критичниот тип на воздухоплов
(тип, тежина, должина, широчина и др.)

4.8 Кој е очекуваниот просечен број на операции на критичниот воздухоплов (наведен во точка 4.6) во текот на 3 (три) најоптоварени месеци во годината (една операција подразбира едно полетување или едно слетување)

4.9 Работно време на аеродромот

5. АЕРОДРОМСКИ И ДРУГИ УСЛУГИ

На аеродромот се организирани следните услуги:

а) Услуги поврзани со контрола на летањето	ДА ☐ НЕ ☐
б) Воздухопловни информации	ДА ☐ НЕ ☐
в) Прифаќање и испраќање на воздухоплови патници и багаж	ДА ☐ НЕ ☐
г) Прифаќање и испраќање на стока и пошта	ДА ☐ НЕ ☐
д) Медицински услуги за членови на екипаж и патници	ДА ☐ НЕ ☐
ѓ) Опслужување на воздухоплови со гориво и мазиво	ДА ☐ НЕ ☐
е) Обезбедување од дејства на незаконско постапување	ДА ☐ НЕ ☐
ж) Противпожарна заштита	ДА ☐ НЕ ☐
з) Отстранување на онеспособен воздухоплов	ДА ☐ НЕ ☐

6. УПРАВУВАЊЕ СО АЕРОДРОМОТ

а) Дали подносителот на барањето е сопственик на аеродромот

ДА ☐ НЕ ☐

б) Дали подносителот на барањето е оператор на аеродромот

ДА ☐ НЕ ☐

в) Површина, правен и имотно – правен статус на земјиштето:

г) Дали операторот има контрола над сите воздухопловни операции на аеродромот

ДА ☐ НЕ ☐

(доколку одговорот е НЕ, наведете детали за воздухопловните операции вон контрола на операторот како и детали за организациите и лицата кои се одговорни за тие операции):

7. ПРИЛОЗИ

- а) Прирачник за аеродромот во по 1 примерок во тврда и во електронска копија
- б) Изјава од одговорното лице за достапност и безбедност на аеродромот
- в) Доказ за уплатен надоместок за уверение
- г) Доказ за уплатени средства за континуиран надзор
- ѓ) Докази дека членовите на управата на аеродромот имаат петгодишно искуство во воздушниот сообраќај
- е) Воздухопловни студии (да се наведат сите доколку ги има)

8. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

9. ИЗЈАВА

Изјавувам дека сите наведени информации се точни и дека ниту една значајна информација не недостасува. Плаќањето на сите трошоци во врска со издавањето на Уверението за аеродромот ќе биде извршено по доставување на фактура од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Потпис на подносителот на барањето _____, Датум _____

Име и презиме (со големи печатни букви)

Работно место

ПРИЛОГ 2

БАРАЊЕ ЗА УВЕРЕНИЕ ЗА

- ☐ СПОРТСКИ АЕРОДРОМ
- ☐ АЕРОДРОМ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ
- ☐ ЛЕТАЛИШТЕ

ИЗДАВАЊЕ ☐ ПРЕНОС ☐ ПРОМЕНА ☐ (да се обележи)

- Барањето за првично издавање на уверение за аеродромот се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на аеродромот.
- Барањето за пренос на уверението за аеродромот на друг оператор се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на новиот оператор
- Барањето за промена на оперативни податоци во уверението за аеродромот се доставува најмалку 45 (четириесет и пет) а за промена на технички содржини најмалку 30 (триесет) дена пред стапувањето во сила.

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

- a) Оператор на аеродромот односно леталиштето може да биде правно или физичко лице. Доколку има повеќе лица или субјекти, задолжително е да се наведе името на лицето или субјектот на операторот кој е задолжен за спроведување на условите наведени во Уверението.
- b) Кога оператор на аеродромот односно леталиштето е физичко лице се приложува биографија на одговорното лице а кога е правно лице, покрај биографија на одговорното лице се приложува и Решение за регистрација и тековна состојба од ЦР на РМ.

1.1 Име и презиме на подносителот на барањето / Назив на правното лице

1.2 Адреса на подносителот на барањето

1.3 Број на телефон

1.4 Број на факс

1.5 Електронска адреса (е-маил)

2. ПОДАТОЦИ ЗА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

2.1 Назив на аеродромот/леталиштето

2.2 Адреса на аеродромот/леталиштето

2.3 Број на телефон

2.4 Број на факс

2.5 Локација на аеродромот/леталиштето во однос на најблискиот град

2.6 Географски координати на референтната точка (ARP)

3. УПРАВА НА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО (да се пополни само во случај кога подносителот на барањето е правно лице)

3.1 Претседател на надзорен одбор:

3.1.1 Име и презиме _____
3.1.2. Број на телефон _____

3.2 Директор (доколку е различно од точка 3.1)

3.2.1 Име и презиме _____
3.2.2 Број на телефон _____

3.3. Заменик на директорот (доколку е различно од точка 3.1. и 3.2)

3.3.1 Име и презиме _____
3.3.2 Број на телефон _____

3.4 Лице одговорно за организација на сообраќајот

3.4.1 Име и презиме _____
3.4.2 Работно место _____
3.4.3 Број на телефон _____

4. АКТИВНОСТИ НА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

4.1 Време за кое се бара Уверението _____

4.2 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со МТОВ над 2730 кг ДА ☐ НЕ ☐

4.3 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со МТОВ до 2730 кг за воздушен превоз, или кои се користат за обука на пилоти и пробни летови. ДА ☐ НЕ ☐

4.4 Дали аеродромот ќе се користи за операции ноќе и во услови на намалена видливост ДА ☐ НЕ ☐

4.5 Ако одговорот на прашањето под 4.4 е ДА, задолжително да се наведат техничките податоци за светлосната сигнализација на оперативните површини и осветлувањето на платформата ДА ☐ НЕ ☐

4.6 Критичен тип на воздухоплов за кој е изграден и опремен аеродромот односно леталиштето _____

4.7 Основни технички податоци за критичниот тип на воздухоплов (тип, тежина, должина, широчина и др.) _____

4.8 Кој е очекуваниот просечен број на операции на критичниот воздухоплов (наведен во точка 4.6) во текот на 3 (три) најоптоварени месеци во годината (една операција подразбира едно полетување или едно слетување)

4.9 Работно време на аеродромот / леталиштето

5. УСЛУГИ НА АЕРОДОРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

На аеродромот / леталиштето се организирани следните услуги:

а) Услуги поврзани со контрола на летањето	ДА ☐	НЕ ☐
б) Воздухопловни информации	ДА ☐	НЕ ☐
в) Прифаќање и испраќање на воздухоплови патници и багаж	ДА ☐	НЕ ☐
г) Прифаќање и испраќање на стока и пошта	ДА ☐	НЕ ☐
д) Медицински услуги за членови на екипаж и патници	ДА ☐	НЕ ☐
ѓ) Опслужување на воздухоплови со гориво и мазиво	ДА ☐	НЕ ☐
е) Обезбедување од дејства на незаконско постапување	ДА ☐	НЕ ☐
ж) Противпожарна заштита	ДА ☐	НЕ ☐
з) Отстранување на онеспособен воздухоплов	ДА ☐	НЕ ☐

6. УПРАВУВАЊЕ СО АЕРОДОРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

а) Дали подносителот на барањето е сопственик на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
б) Дали подносителот на барањето е оператор на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
в) Површина, правен и имотно – правен статус на земјиштето:		
-

г) Дали операторот има контрола над сите воздухопловни операции на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
(доколку одговорот е НЕ, наведете детали за воздухопловните операции во контрола на операторот како и детали за организациите и лицата кои се одговорни за тие операции):		
-
-

7. ПРИЛОЗИ

а) Прирачник за аеродромот односно леталиштето во по еден примерок во тврда и во електронска копија
б) Упатство за аеродромот односно леталиштето
в) Изјава од одговорното лице достапност и безбедност на аеродромот односно леталиштето
г) Доказ за уплатен надоместок за уверение
д) Доказ за уплатени средства за континуиран надзор
ѓ) Доказ дека членовите на управата на аеродромот/леталиштето имаат двегодишно искуство во воздушниот сообраќај
г) Воздухопловни студии (да се наведат сите доколку ги има)
-

8. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

9. ИЗЈАВА

Изјавувам дека сите наведени информации се точни и дека ниту една значајна информација не недостасува. Плаќањето на сите трошоци во врска со издавањето на Уверението за аеродромот/леталиштето ќе биде извршено по доставување на фактура од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Потпис на подносителот на барањето _____, Датум

Име и презиме (со големи печатни букви)

Работно место

ПРИЛОГ 3

1. Прирачник за аеродром – воздухопловно пристаниште

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата на аеродромот
3. Податоци за аеродромот кои се објавуваат во Зборникот на воздухопловни информации на Република Македонија *(да се примени идентична нумерологија со Зборникот)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
 - 4.1. Систем на известувања на аеродромот од значење за безбедноста *(AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
 - 4.2. Пристап до оперативните и маневарските површини
 - 4.3. План за постапување во вонредни состојби
 - 4.4. Спасување и противпожарна заштита
 - 4.5. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
 - 4.6. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
 - 4.7. Одржување на објекти, опрема и инсталации во оперативната зона
 - 4.8. Изведување на градежни работи во оперативната зона
 - 4.9. Управување на пристанишна платформа
 - 4.10. Управување со безбедноста на пристанишната платформа
 - 4.11. Контрола на движење на возила во оперативната зона
 - 4.12. Управување со заштитата на воздухопловите од птици и други животни
 - 4.13. Контрола на препреки
 - 4.14. Отстранување на онеспособен воздухоплов
 - 4.15. Ракување со опасни материи
 - 4.16. Операции при намалена видливост
 - 4.17. Заштита на радар и други радио навигациски уреди на аеродромот
5. Аеродромска администрација и систем за управување со безбедноста
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот кои операторот на аеродромот треба да ги поседува согласно законските прописи.

(за подетална содржина на деловите од 1 до 5 да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ICAO како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија)

2. Прирачник за спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби или леталиште

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот односно леталиштето. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот / леталиштето)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата на аеродромот односно леталиштето
3. Податоци за аеродромот односно леталиштето: *(податоците можат но не морат да бидат објавени во Зборникот на воздухопловни информации на Република Македонија)*
 - a. Назив и ознака на местото
 - b. Географски и административни податоци *(надморска височина, температура, магнетна варијација, управа, адреса, телефон, факс, е-маил, IFR/VFR, забелешки...)*
 - c. Работно време *(за сите служби и органи)*
 - d. Физички податоци *(физички карактеристики на полетно-слетната патека, декларирани должини, платформи и патеки за возење, точки на проверки, визуелни средства, препреки, осветлување и снабдување со електрична енергија, простори за хеликоптери, зони на аеродромот)*
 - e. Други податоци и податоци за службите *(прифаќање и испраќање, спасување и противпожарна заштита, сезонско чистење, метеоролошка опрема и средства, средства за комуникација, радионавигациски уреди, локални сообраќајни правила, правила на летање, аеродромски карти, дополнителни информации)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
 - 4.1. Известувања за аеродромот од значење за безбедноста *(според потребите: AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
 - 4.2. План за вонредни постапки
 - 4.3. Спасување и противпожарна заштита
 - 4.4. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
 - 4.5. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
 - 4.6. Одржување на објекти, опрема и инсталации во оперативната зона
 - 4.7. Изведување на градежни работи во оперативната зона
 - 4.8. Управување со безбедноста на пристанишната платформа
 - 4.9. Контрола на движење на возила оперативната зона
 - 4.10. Контрола на препреки
 - 4.11. Отстранување на онеспособен воздухоплов
5. Аеродромска администрација и систем за управување со безбедноста
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот односно леталиштето кои операторот треба да ги поседува согласно законските прописи.
7. Упатство за користење на аеродромот односно леталиштето со следната содржина:
 1. Општо
 - a. Организација на операторот на самиот аеродром / леталиште
 - b. Опис на услугите поврзани со користењето

- c. Краток опис на аеродромската инфраструктура
 - d. Други корисни информации (метео, комуникации...)
- 2. Организација на летањето
 - 2.1. Раководење со летањето
 - 2.2. Реон на аеродромот
 - 2.3. Зони
 - 2.3.1. Возење
 - 2.3.2. Пилотажни зони
 - 2.3.3. Забранети зони во реонот на аеродромот / леталиштето
 - 2.3.4. Зони за лесни и ултра лесни воздухоплови
 - 2.3.5. Зона за моделарско летање
 - 2.4. Воздушни патишта
 - 2.5. Постапки за летање
 - 2.5.1. Летање со авиони
 - 2.5.2. Летање со едрилици
 - 2.5.3. Падобранство
 - 2.5.4. Летање со лесни и ултра лесни воздухоплови
 - 2.5.5. Моделарство
 - 2.6. Вонредни постапки при летањето
- 3. Аеродромски карти
 - 3.1. Воздухопловни карти
 - 3.1.1. Положба на аеродромот / леталиштето на карта 1:500.000
 - 3.1.2. Реон на аеродромот на карта 1:100.000
 - 3.1.3. Ограничувања на карта 1:100.000
 - 3.1.4. Влезно – излезни врати на карта 1:100.000
 - 3.2. Географски и топографски карти и скици
 - 3.2.1. Рамнини за ограничување на препреки во 1:25.000
 - 3.2.2. Ситуација на аеродромот 1:2.500, 1:5.000 или 1:10.000
 - 3.2.3. Приказ на оперативни и маневарски површини во 1:2.500 или 1:1.000
 - 3.2.4. Приказ на природно – одлетните рамнини во 1:5.000 или 1:10.000

(За подетална содржина на деловите од 1 до 5 да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ИКАО како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија. Содржината може да се прилагоди според потребите на операторот, намената и услугите кои се даваат на аеродромот / леталиштето)

3. Прирачник за спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби и леталиште (само за уверение тип “Ц”)

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот односно леталиштето. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот / леталиштето)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата
3. Податоци за аеродромот
 - a. Назив и ознака на местото
 - b. Географски и административни податоци *(надморска височина, температура, магнетна варијација, управа, адреса, телефон, факс, е-маил, IFR/VFR, забелешки...)*
 - c. Работно време *(за сите служби и органи)*
 - d. Физички податоци *(физички карактеристики на полетно-слетната патека, декларирани должини, платформи и патеки за возење, точки на проверки, визуелни средства, препреки, осветлување и снабдување со електрична енергија, простори за хеликоптери, зони на аеродромот)*
 - e. Други податоци и податоци за службите *(прифаќање и испраќање, спасување и противпожарна заштита, сезонско чистење, метеоролошка опрема и средства, средства за комуникација, радионавигациjsки уреди, локални сообраќајни правила, правила на летање, аеродромски карти, дополнителни информации)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
 - 4.1. Известувања за аеродромот од значење за безбедноста *(според потребите: AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
 - 4.2. Спасување и противпожарна заштита
 - 4.3. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
 - 4.4. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
 - 4.5. Контрола на препреки
5. Аеродромска администрација
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот односно леталиштето кои операторот треба да ги поседува согласно законските прописи

(За подетална содржина на деловите од 1 до 5 може да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ICAO како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија. Содржината може да се прилагоди според потребите на операторот, намената и услугите кои се даваат на аеродромот / леталиштето)

ПРИЛОГ 4

ВОЗДУХОПЛОВНИ ИСТРАЖУВАЊА/АНАЛИЗИ

ЦЕЛ

Воздухопловно истражување/анализа се спроведува за да се испита влијанието од отстапувањата од аеродромските стандарди наведени во Том I на Анекс 14 кон Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство и во националните законски прописи, со цел да се предложат алтернативни средства за да се обезбеди безбедноста на операциите на воздухопловите, да се оцени ефикасноста на секоја алтернатива и да се препорачаат процедури за надоместување на отстапувањето.

ПРИМЕНЛИВОСТ

Воздухопловно истражување/анализа може да се врши кога не е можно да се исполнат аеродромските стандарди како резултат на усовршување/подобрување. Најчесто, вакви истражувања/анализи се преземаат за време на планирање на нов аеродром или за време на постапка за издавање на уверение на веќе постоечки аеродром.

Забелешка. Воздухопловно истражување/анализа не се врши кога стапува збор за отстапувања од стандардите, кои не се посебно препорачани во Анекс 14, Том I.

ДЕФИНИЦИЈА

Воздухопловно истражување/анализа претставува истражување/анализа на воздухопловен проблем со цел да се изнајдат можни решенија и да се избере решение кое е прифатливо без да се намали безбедноста.

ТЕХНИЧКА АНАЛИЗА

Техничката анализа ќе даде оправдување за отстапувањето врз основи на тоа дека и со други средства/начини може да се постигне еднакво ниво на безбедност. Таа вообичаено се користи во ситуации кога се големи трошоците за коригирање на проблем кој нарушува стандард, но само онаму каде може да се надминат опасните влијанија од проблемот со извесен број на процедурални средства/начини кои нудат и практични и прифатливи решенија.

При вршењето на техничка анализа, инспекторите се избираат според нивното практично искуство и квалификации. Исто така, тие може да се консултираат и со други експерти од односните области. При разгледување на алтернативни процедури во постапката за одобрување на отстапување, многу е битно да се има предвид безбедносната цел на законските прописи за издавање на уверение на аеродром како и на важечките стандарди, така што да не се заобиколи/наруши целта на законските прописи.

ОДОБРУВАЊЕ НА ОТСТАПУВАЊА

Во некои случаи, единствениот прифатлив начин за обезбедување на еднакво ниво на безбедност е да се усвојат соодветни процедури и да се бара, како услов за издавање на уверение, дека во AIS публикациите треба да се објави известување за предупредување.

Одлуката да се бара предупредување пред се ќе зависи од два фактори/аспекти:

- потребата на пилотот за свесност за можните опасни ситуации; и
- одговорноста на САА да ги објавува отстапувањата од стандардите, кои инаку би се претпоставиле во условот за издавање на уверение.

-крај-